

DÁSSEÁRVO- JA OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐADOAIBMAPLÁNA

– Gáregasnjárgga beaiveruoktu Gollerássi

Dásseárvo- ja ovtaveardásašvuodadoaibmaplánema geatnegasvuolta bohtá fápmui 1.6.2023. Dásseárvoplána proseassa galgá leat jođus 1.6.2023 rájes. Ovtaveardásašvuodaplánas lea sirdasanáigi, ja plána galgá leat gárvvis 1.6.2025. Geatnegasvuodát gusket árrabajásgeassinlága mielde árrabajásgeassima lágideaddjiid ja priváhta bálvalusbuvttadeaddjiid ordnen árrabajásgeassima sihke ovdaoahpahusa, mii ordnejuvvo árrabajásgeassima oktavuodas.

Láhka nissoniid ja albmáid gaskasaš dásseárvvus 609/1986

Árrabajásgeassimis dásseárvo oaivvilda dan, ahte mii giddet fuopmášumi dasa, ahte sohka beali geažil eai biddjo mánát dahje rávesolbmot sierraárvosaš sajádahkii árrabajásgeassima árggas.

Ovtaveardásašvuodáláhka 2014/1325

Árrabajásgeassimis ovtaveardásašvuolta oaivvilda dan, ahte mii giddet fuopmášumi dasa, ahte olbmuid iešguđetlágan iešvuodaid, nugo liikeivnni, oskku dahje dearvasvuodadili, geažil eai mánát dahje rávesolbmot biddjo sierraárvosaš sajádahkii.

Plána beaiváduvvo manjimustá jagis 2027.

Plánen ja čielggadusaid dahkan:

Gáregasnjárgga beaiveruovttu dásseárvo- ja ovtaveardásašvuodaplánaid gárvvisteapmi álggahuvvui 4.3.2024.

28.3. ordnejuvvo ságastallan, mas báikki alde leat beaiveruovttu mánáidjođiheaddjit sihke dásseárvo- ja ovtaveardásašvuodabarggu projeaktabargi. Sohppojuvvo, ahte čielggadusat dahkkojit iditbottuid áiccademiin ja Ovtaveardásašvuodavázzin - metodain (Oahpahusráđđehus), mas oaivilin lea čielggadit, ahte leago ovdamearkka dihte muhtun duhkorasaid geavaheapmi čielgasit čadnon nuppi sohka beallái. Lassin váhnemiidda ordnejuvvo jearahallan.

Čilgenáigodat cuoŋománnu 2024:

- Čielggadusat leat dahkkon iditbottuid áiccademiin sihke bargiid jearahallamiin
- Lassin váhnemiid jearahallan (Teflon –teasta, Rauhankasvatusinstituutti)

Bargoveahka lea áican čuovvovaš áššiid:

- Muhtun mánát geavahit suomagiela stoagadettiin. Sámegielat beaiveruovttus roahkasmahttet hállat sámegiela.
- Muhtun mánát duhkoraddet searaid ja beroštumi mielde nuppiideasetguin sohka bealis fuolakeahtá.
- Bargit juhket mánáid sierra stohkosiidda ja stoahkanbáikkiide.

Projeaktabargi fuopmášumi:

- Iđitbottus buorit rávvagat govaiguin, mat váldet vuhtii iešguđetláhkai oahppi mánáid.
- Oassi mánáin hálida dilálašvuoda hállat eanet. Mánáidjodiheddji juohká vuoruid goit nu bures, ahte buohkat besset jitiin. Maiddái mánáid ideaid váldet vuhtii.

Fuolaheaddjiid jearahallan:

- Fuolaheaddjiin eai bohtán vástádusat

Ovddidanvuloš temát ja doaibmabijut, áigetávval:

- **Dásseárvvu ja ovtaveardásašvuoda ollašuhttima čuvvot jahkásaččat. Ollašuhttimis vástida beaiveruovttu bargoveahka.**
- **Doaibmabidju: Bajásgeassit dorjot stoahkama mánggabealatvuoda ja mánáid gaskasaš sosiálalaš gaskavuodaid. Mánáidjodiheddjit vástidit dás.**

- Ovdamearka: STOHKOSA JA STOAHKANSKIHPÁRA VUORBÁDEAPMI

Stohkosa ja stoahkanskihpára vuorbádeapmi addá mánáide vejolašvuoda oahpásmuvvat ođđa stohkosiidda ja stoahkanskihpáriidda. Seammás vuorbáduvvon stoahkanboddu oahpaha, ahte nuppiin sáhtá stoahkat ovdamearkka dihte ahkeearus, giellamáhtus dahje sohka bealis fuolakeahtá.

Daga oahppanbirrasa sierra stoahkanvejolašvuodain ja joavkku mánáin koarttaid ja bija daid guovtti smávva pussii. Stoahkanbottu álggus bealli mánáin vuorbáda alcces stohkosa ja stoahkanskihpára. Ane fuola, ahte čuovvovaš geardde vuorbádit besset dat mánát, geat ledje vuorbádeami vuolde ovddit geardde. Sáhtát ráhkadit stohkosiin ja mánáin maid vuorbádantinggaidda kartonjas dahje hutkat eará vuogi vuorbádeapmái. Muhtumin sáhtá leat buorre, ahte rávesolmmoš lea smiehttan mánáide gárvvisin stoahkanpáraid ja ovdamearkka dihte dakkár stoahkanbieregasiid, mat cuvkejit sohka beallestereotýpiaid. Dalle vuorbádeami sajis mánát sáhttet oažžut kássa, man alde gávdnojit

stoahkanpára namat ja siste gárvvisin válljejuvvon materiálat. Makkár duhkorasaid sáhtát buktit kássas oktii?

Stoahkanboddu ii dárbbáš leat guhkki, muhto sihkkarastte ahte mánát bissot iežaset skihpáriin stoahkansajis guhkit áigge go muhtun minuhta. Rávesolbmuid doarjja ođđa stohkosis ja ođđa stoahkanskihpáriin sáhtta leat hui dehálaš!

Árvvoštallan:

- Bargoveaga noađuhus lea váttásmahttán čielggadusaid dahkama, iige leat fitnašuvvan sámegielat bargi ollašuhttit dásseárvo- ja ovttaveardásašvuodavázzima.
- Doaibmabijuid viidasut árvvoštallan čađahuvvo čuovvovaš plána gárvvisteami oktavuodas.

Mearrádusdahkan:

Doaibmabijuin sohppojuvvon 14.8.2024